

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
چهارشنبه ۲۷ مهر ۱۴۰۱ | ۲۲ ربیع الاول ۱۴۴۴ | ۱۹ اکتبر ۲۰۲۲ | شماره ۲۰۴۲ | سال هفتم
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضربت کیفی ۶۷۴
www.hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me/HamdeliNews
سردبیر: فضل‌الله یاری
چاپ: صمیم ۰۲۱-۴۴۵۳۳۷۲۵
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱

چهره

برنده همانی بود که انتظار میرفت

«کریم بنزما» صاحب توپ طلای ۲۰۲۲

توپ طلای امسال به کریم بن‌زما رسید. ستاره فرانسوی رئال مادرید همانطور که انتظار می‌رفت روی سن رفت تا برای اولین بار توپ طلایی رنگ را به دست بگیرد. معتبرترین رویداد جوایز فردی فوتبال دنیا در فرانسه برگزار شد تا توپ طلا به برترین بازیکنان فوتبال جهان در بخش مردان و زنان اعطا شود. کریم بن‌زما توپ طلا را از آن دنیا معرفی نمود. به عنوان بهترین فوتبالیست دنیا در سالی که گذشت شناخته شود. عنوان بهترین فوتبالیست زن هم به الکسیا پوتیاس، ستاره اسپانیایی بارسلونا رسید. او جایزه‌ای تاریخی دریافت کرد چرا که برای اولین بار، دو سال پیاپی به این جایزه رسید.

جایزه گرد مولر که امسال برای اولین بار به بهترین مهاجم اهدا شد در اختیار روبرت لواندوفسکی قرار گرفت. این آخرین جایزه بارسا نبود چرا که گای، ستاره ۱۸ساله این تیم هم جایزه کوپا را به عنوان بهترین بازیکن جوان دریافت کرد. اما توپ طلای کریم بن‌زما هم تنها جایزه رئال نبود چرا که تیبو کورتوا، سنسگران این تیم، جایزه یاشین را از آن خود کرد تا به عنوان بهترین دروازه‌بان دنیا معرفی شود. فرانسس که از سال ۱۹۵۶ به این سو توسط نشریه فوتبال برگزار شده و برندگان آن به عنوان برترین بازیکن سال جهان شناخته می‌شوند. البته که امسال این جایزه صرفاً بر اساس عملکرد بازیکنان در فصل ۲۲-۲۰۲۱ اهدا می‌شود.

و سرانجام توپ طلای بهترین بازیکن مرد به کریم بن‌زما رسید. نامزدهای نهایی کریم بن‌زما، سادو مانه، کوین دی بروینه و روبرت لواندوفسکی بودند. زین‌الدین زیدان، اسطوره فوتبال فرانسه با چهاره‌ای خندان در حالی که توپ طلا را در دست داشت، به روی سن رفت. بن‌زما بعد از دریافت

طاقچه‌ها

جزئیاتی از لحظات اسارت قذافی به دست انقلابیون

آخرین لحظات دیکتاتور لیبی چگونه گذشت؟

معمّر قذافی در تاریخ ۲۸مهر ۱۳۹۰ و پس از ماه‌ها درگیری و فرار از دست شورشیان و انقلابیون لیبی در شهر محل زادگاه خود سرت دستگیر شد و اندکی بعد به دست انقلابیون کشته شد. شورای انتقالی ابتدا ادعا کرد او در اثر جراحات ناشی از حمله هوایی کشته شده، اما بعداً ویدیوئی منتشر شد که نشان می‌دهد جنگجویان شورشی او را تا حد کشت می‌زنند. ویدیوهای منتشر شده نشان می‌دهد که قذافی به روی کاپوت یک اتومبیل پرتاب می‌شود و سپس (در حالی که موهایی او در دست انقلابیون بود)، به سمت یک ماشین کشیده می‌شود. در روایتی دقیق و متفاوت، آخرین لحظات زندگی قذافی به همراه تصویر از شلیک به شقیقه‌ی او منتشر شده است.

ثابتهایی پس از شلیک گلوله از تفنگ دستی به شقیقه‌ی قذافی، صدای دیکتاتور دیگر شنیده شد. صحنه‌های بعدی نشان می‌دهد که جسد بی‌جان سرهنگ بر روی زمین قرار گرفته است. چشمانش بسته است و نفس نمی‌کشد. بر اساس روایتی که دیلی میل منتشر کرده، قذافی توسط گروهی از انقلابیون کشته می‌شود و سپس او روی زمین ولو می‌شود. قذافی در این هنگام و در واکنش به اقدامات انقلابیون می‌گوید: «چه کار می‌کنید؟ این حرکات، در اسلام حرام است. کاری که شما دارید می‌کنید حرام است.»

قذافی اضافه می‌کند: «بچه‌ها! کاری که شما می‌کنید اشتباه است. می‌دانید درست و اشتباه چیست؟! جوانان داد می‌زنند و می‌گویند: «معمّر، تو سگی!» «هر سابق لیبی در همان زمان سعی می‌کند که خون‌هایی که در سمت چپ صورتش، گردن و سینه‌ی چشم جمع شده را پاک کند. قذافی سپس به این جوانان می‌گوید که آرام باشند. وی سپس می‌گوید: «چه خبر است؟»

در تصاویر آن روزها دیده می‌شود که جوانی کفش‌هایی در دست دارد و فریاد می‌زند: «این کفش معمّر است. این کفش معمّر است. پیروزی! پیروزی!» در این لحظه، یکی از انقلابیون فریاد می‌زند: «او را زنده نگه دارید، او را زنده نگه دارید.» مردی با سیلی زدن بر صورت قذافی می‌گوید: «این سیلی را به صورتت می‌زنم برای مصراته، ای سگ.» قذافی در حالی که شدیداً التماس می‌کرد، یک انقلابی می‌گوید: «خفه شو سگ!»

دیلی میل می‌افزاید: قذافی زمانی که دستگیر شد زنده بود و از سمت چپ صورتش خون سرازیر بود. انقلابیون او را روی کاپوت یک تیویا وات

ما همسواران ما محملم

نگاهی موجز به شعر «گمان که خدا شده باشم» از مرتضی براری

دیدن فعلِ غریبه‌هاست

پس می‌زند و عاشق را خدا می‌سازد و خودش را بر صدر می‌نشانند: «تو اگر خدا بودی، با از تو چه پنهان گفتن، عور می‌شدم در معاشره، دست‌های من، انگشتانم، از تن و ریشه به لانه‌ها می‌رسد، شیبه می‌کشید، و تو، که اگر خدا بودی، همه را با یک تفک که نفت از چاه آن بالا رفته بود، به آتش می‌کشیدم ...» شعر انتحاری و آتشین آغاز می‌شود و برای آن که زبان شعر، سسر راست نشود، (با آن تو) می‌آورد و بعد چه اتفاقی رخ می‌دهد؟ رازی با جنگی تن‌به‌تن به سراغ «خدا - معشوق» می‌رود، دولت می‌کند، با او به هم بر می‌آید، شیبه می‌کشد و او را اشغال می‌کند و به آتش می‌کشاند و «باردار» می‌کند، اما چرا باردار را برای مادر می‌آورد. نمی‌دانم ولی عطار می‌گوید: «بیا مادرم زنا کردم ...» این زنا نه آن زناست که می‌گویند. باید به سمت فریود رفت، سمت لیبیدو، معشوق، مادر می‌شود و شاعر می‌گوید: «مادر اگر خدا بود، همه ما را دار می‌زند ...» می‌زد یا می‌زند؟ نمی‌دانم، به هر حال، مادر، اگر خدا و سالار نبشود، همه ما را به آتش می‌کشیدند، مثل «برنو» و «انسان‌ساک» با یک تفک که نفت از چاه بالا می‌رفت، رفتند. دیدن اگر خدا می‌شد، تماشا می‌شد، همه را به آتش می‌کشیدند، عور را و نور و روشنایی و میترا را به آتش می‌کشیدند. ابراهیم؟ هر وقت نامی از آتش می‌آید، اسب سیه سیاوش و ابراهیم پیدایشان می‌شود و اسماعیل در آینه نمایان می‌گردد. ابراهیم که

فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

«تو اگر خدا بودی بسا از تو چه پنهان گفتن عور می‌شدم/در معاشره دست‌های من/ انگشتانم از تن و ریشه به لانه‌ها می‌رسید/ شیبه می‌کشید/او تو که اگر خدا بودی/همه را با یک تفک که نفت از چاه آن بالا رفته بود/ به آتش می‌کشیدم/مادر می‌گوید: از بچگی همینطور بودم/او بارها باردار شده چگونه مرا بخاطر دارد؟/مادر اگر خدا بود همه‌ی ما را دار می‌زند/موهایش را می‌بندد دستش/اکمرش/ چشم‌هایش را بیشتر/دیدن فعل غریبه‌هاست/ خدا که نمی‌بیند/دیدن اگر خدا بود کافرا حاکم می‌شدند/او بسا یک تفک که نفت از چاه آن بالا می‌رفت/همه‌ی ما را به آتش می‌کشیدند/عور را/او در آتش چکمه‌های ابراهیم زان گشود/اسوووختم/سسوووختم/ ابراهیم خدا بود/اسماعیل چکمه‌هایش/ مادر که زیر چشمی قتاله‌ای را تیز می‌کند می‌گوید: از بچگی همینطور بودم/او بارها از ابراهیم سیلی خورده/چگونه مرا بخاطر دارد؟/ مادر اگر خدا بود ابراهیم در گلستان اسماعیل را دار می‌زد/او با یک تفک که نفت از چاه‌ی آن بالا می‌رفت/گلستان را به آتش می‌کشید.» مرتضی براری شاعر این در همان آغاز و مطلع شعر نگاه (خدا - معشوقی) سنتی را

یاد

۶۸ سال پس از مرتضی کیوان؛

چگونه یک منتقد ادبی اعدام شد؟

مرتضی کیوان، متولد سال ۱۳۰۰ در اصفهان، شاعر، منتقد ادبی، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی، همسر پوری سلطانی و پایه‌گذار انجمن ادبی شمع سوخته بوده است. کیوان پس از کودتای ۲۸مرداد درحالی که سه نظامی حزب توده را در خانه خود پنهان کرده بود، دستگیر شد و در ۲۷مهرماه ۱۳۳۳، یعنی ۶۸سال پیش، در زندان قصر تهران تیرباران شد که بد اسال بداسال اشک/اسال اشک/ سال روزهای دراز و استقامت‌های کم‌سالگی که غرور گدایی کرد/اسال پست/اسال درد/اسال عزت/اسال اشک پوری/ سال خون مرتضا.»

سیدمحمد طباطبایی که پیش‌تر کتابی با عنوان «هفت نامه بسه مرتضی کیوان» منتشر کرده است، درباره این چهره که گفته می‌شود با وجود سن کم خود، بر روند ادبیات معاصر ایران تاثیر داشته است، می‌گوید: «به باور من مرتضی کیوان برخلاف آنچه که در جامعه معرفی شده، بیش از آن‌که فعال سیاسی باشد (چون با این عنوان در سال ۱۳۳۳ در دولت پهلوی عور اعدام می‌شود)، یک چهره ادبی است. اگر به زندگی او نگاه کنیم، بیش از آن‌که فعالیت سیاسی داشته باشد، فعالیت ادبی

می‌کرد و به او می‌داد. آخرین نامه‌اش را سه ساعت قبل از اعدام به پوری سلطانی می‌نویسد. او در آن نامه که سه ساعت قبل از اعدام و هنگام آماده شدن برای مرگ نوشته، چنان محکم و استوار بوده که حتی یک خط‌خوردگی ندارد. او در این نامه می‌نویسد: «زن عزیزم! یادت باشد که عمو تیغ تیغی تو، راه را تا به آخر طی کرد.» پوری می‌گوید این جمله باعث شد که من استوار باشم و پایمردی کنم. به نظرم نامه آخر او می‌تواند بهترین نامه کیوان باشد. زندگی او با پوری سلطانی بیش از چهار ماه طول نکشید و همسرش تا سال‌های پایانی عمرش هر سال با جمعی از دوستان کیوان یاد او را گرمی می‌داشت.»

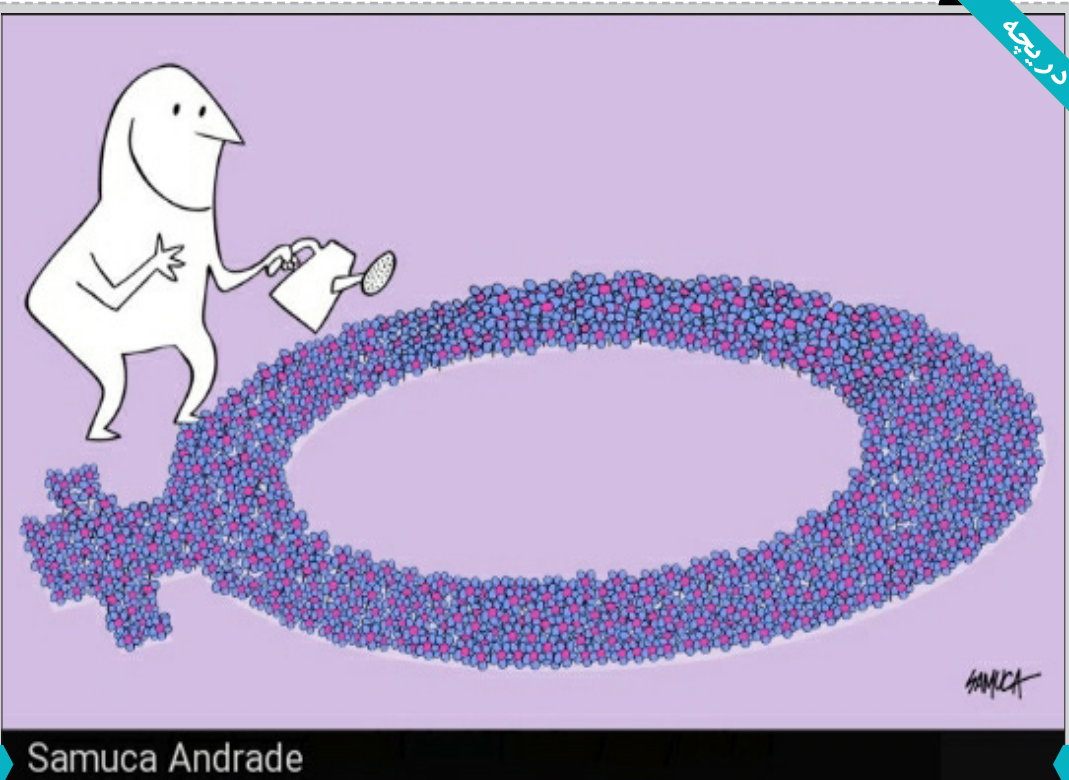
موزه

کشف یک شمشیر ایرانی در میان گنجینه تاریخی

همچنین یک گورستان متعلق به قرن اول میلادی مورد بررسی قرار گرفت و در نتیجه آن، بقایای جسد یک زن و مدال کوچک نقرای که روی جسدش قرار داده شده بود، کشف شد. روی این مدال کوچک، تصویری از آفرودیت الهه یونان باستان نقش بسته است. چنین مثال‌هایی از اوایل قرن دوم پیش از میلاد در پادشاهی بسفور رایج بودند و به عنوان سنجاق سینه مورد استفاده قرار می‌گرفتند. در این گور چندین جواهر از جمله دو حلقه و دو گوشواره نقره و آویزهایی به شکل فاخته نیز کشف شده است. با توجه به ارتباط بین فاخته و آیین پرستش آفرودیت می‌توان نتیجه گرفت، این گور به یک راهبیه و یا سستانیده تعلق دارد. همچنین یک کوزه سفالین سرخ با دسته‌های پیچ‌خورده، قیچی آهنین با دسته‌های برنزی، یک آیینه برنز و یک گردنبند متشکل از ۱۵۷مهره نیز کشف شد.

باستان‌شناسان با کاوش در روسیه، مجموعه‌ای از اشیای تاریخی، جواهرات و یک شمشیر تاریخی ایرانی را کشف کردند. باستان‌شناسانی که در شبه‌جزیره «تامان» واقع در سرزمین کراسنودار روسیه مشغول کاوش بودند، مجموعه‌ای از آثار تاریخی، از جمله یک شمشیر ایرانی پر نقش و نگار متعلق به قرن چهارم تا ششم میلادی را در گور یک جنگجو کشف کردند. به باستان‌شناسان، شمشیری که در این مکان کشف شده است، نشان‌دهنده ارتباط فرهنگی و سیاسی این مکان با ساسانیان بوده است و گمان می‌رود به عنوان یک هدیه دیپلماتیک یا غنیمت جنگی از این مکان سر در آورده باشد. از دیگر آثار کشف شده می‌توان به بقایای افسار و سسگ کمر بند و اشیاء ارزشمندی همچون ظروف شیشه‌ای، چوبی و فلزی و جعبه‌های چوبی شامل لباس‌های پوسیده اشاره کرد. در جریان کاوش در این منطقه

دریچه

Samuca Andrade

روزنامه‌ها

من بندهی بالای تو شمشاد تنم
فرهاد تو شیرین‌دهن خوش‌سخنم
چشمم به دهان توست و گوشم به سخن
وز عشق لب فہم سخن می‌نکنم

مشق تکلم

داکت: فضای خالی برای عبور لوله‌های تأسیساتی.
خرپشته: اتاقک بالای پله.

مجاز‌ها

- به جوری بی‌قرارم که با تکسون دادن یک پا نمی‌تونم عمق مطلب رو برسونم. حداقل باید پای سه هزار نفر تکون بخوره.(وحید دین)
- آخه چرا من دوران مدرسه این‌قدر واسه ۲۰ گرفتن تلاش میکردم؟ چرا کسی نبود بهم بگه این نمره‌ها به هیچ دردی نمیخوره؟ باین بگین که فقط من تباه نبودم.))((anahita))
- مامان بزرگم پریروز رفته بوده پیاده‌روی، بابابزرگمو دیده که داره نزدیک پارک فلافل میخوره و امروز از قصد دنبالش کرده دیده بازم میره فلافل میخوره و شب موقع شام میگه اشتها ندارم.))(((Y))
- شمس به مالونا گفت در این دنیا هر کاری که بکنیم، مهم نیتمان است نه صورتمان. کاش میشد به شمس گفت الان داستان کاملاً برعکس شده صورت شده همه چیز. (آلپاین)

نظاره

ابداع روشی نوین برای چاپ بارکد

روی مواد خوراکی

محققان روشی نوین برای فراهم کردن اطلاعات روی غذاهای چاپ سه بعدی هستند. در حقیقت آنها سعی دارند یک بارکد QR را در غذا چاپ کنند. انجام این کار روی طعم یا شکل ظاهری ماده غذایی تاثیری ندارد و نیازمند استفاده از هیچ برچسب خاصی نیست. فناوری مذکور به نام interiQR مشهور است که گروهی از محققان دانشگاه اوواکا ژاپن آن را توسعه داده اند. محققان برای آزمایش فناوری مذکور بیسکویت های را به طور سه بعدی چاپ کردند که نرم بودند و ظاهر آن‌ها نرمال به نظر می‌رسید اما داخل آنها حفره‌های خالی هوا وجود داشت. هرچند این الگوها را نمی‌توان زیر نور معمولی دید اما هنگامی که از جلو به بیسکویت‌ها نگاه می‌شود، هاله‌ای از پنجره‌ها روی آنها مشخص است. در مرحله بعد با کمک یک موبایل هوشمند می‌توان کدها را خوانند و در نتیجه داده‌های ذخیره شده در آن‌ها آشکار می‌شود. البته فناوری مذکور را هم اکنون فقط می‌تواند در غذاهای چاپی نازک و نیم‌شفاف به کار برد. با این وجود محققان امیدوارند دستاوردهان به تولیدکنندگان، خرده‌فروشان و مشتریان گزینهای جایگزین برای روش‌های پرهزینه با دورریز زیاد مانند برچسب‌های کاغذی روی میوه یا برچسب‌های RFID روی بسته‌بندی کالاها فراهم کند. علاوه بر آن اطلاعاتی مانند مواد تشکیل دهنده یا محتوای مغذی را بتوان با کمک خود غذا به مخاطب نشان داد، بسته‌بندی کالا برای نشان دادن همان داده‌ها به کاربر جمع و جورتر می‌شود. «کوسوکه ساتو» مؤلف ارشد این پژوهش می‌گوید: روش چاپ سه‌بعدی ما نمونه ایده‌آلی از دگرگونی دیجیتال مواد غذایی است. ما امیدواریم در آینده این امر قابلیت ردیابی و ایمنی غذا را بهبود دهد. همچنین می‌توان از این فناوری برای بهبود تجربیات استفاده از واقعیت افزوده در صنعت مواد غذایی نیز استفاده کرد.

ساخت ربات حفار الهام از خرچنگ؛

محققان با الهام از یک خرچنگ کوچک رباتی ابداع کرده‌اند که می‌تواند به‌طور مستقیم داخل خاک حفاری کند و در آینده به نمونه‌برداری از زمین کشاورزی و محل ساخت‌وساز کمک کند. خرچنگ خال کوچک اقیانوس آرام یا Emer- ita analogی ساختار بسیار ساده دارد و می‌تواند با استفاده از پاهای انعطاف‌پذیرش به طور مستقیم زیر زمین را سوراخ کند. اکنون یک ربات آزمایشی جدید این قابلیت را تقلید می‌کند که در حقیقت کاربردهای زیادی برای آن وجود دارد. ربات مذکور EMBUR نام دارد و گروهی از محققان دانشگاه کالیفرنیا، برکلی آن را ابداع کرده‌اند. این گیجت مانند خرچنگ مذکور با استفاده از پاهای «ناجورگرای» خود در یک واسطه دانه‌دار به طور عمودی حفاری کند. ویژگی مذکور سبب می‌شود تا ماده هنگام حرکت در جهات مختلف ویژگی‌های متفاوتی را از خود نشان دهد. هرچند خرچنگ ۱۰پسا دارد اما EMBUR فقط ۴پا دارد. اما ربات هم مانند خرچنگ با تکان دیگر بدن، حفاری می‌کند. در ربات مذکور هرکدام از پاها به یک شکل یک میله فلزی امتداد پذیر با نواری از پارچه است. همزمان با دور شدن پا از بدن، تکه پارچه کشیده می‌شود. این روند سبب می‌شود تا پارچه به عنوان چیزی شبیه سبد عمل کند و در حقیقت واسطه دانه‌دار را جمع‌آوری و جابه‌جا کند. با جمع شدن پا به سمت بدنه، اندازه آن کوتاه‌تر خواهد بود و در نتیجه پارچه آزاد می‌شود و به جای جمع‌آوری واسطه دانه‌دار آن را رها و حرکت می‌کند. این پروژه به رهبری «هاننا استورات» انجام شده که هم اکنون مشغول توسعه ربات‌هایی است که قادر به حفر شن و خاک واقعی هستند. او امیدوار است نسل‌های آینده ربات بتوانند در فعالیت‌هایی مانند ارزیابی خاک در زمین‌های کشاورزی و مناطق ساخت‌وساز و همچنین جمع‌آوری داده از کف اقیانوس یا حتی به عنوان لنگر کشتی‌ها عمل کنند.